

Posudek oponenta habilitační práce.

Universita Komenského v Bratislavě

Jesseniova lékařská fakulta v Martině

Uchazeč: MUDr Erik Kúdela, PhD

Habilitační práce: Molekulárna biológia prekanceróz a zhoubných nádorov maternice

Oponent: Prof. MUDr Milan Kudela, CSc

Pracoviště oponenta: Gynekologicko - porodnicá klinika LF a FN Olomouc

Habilitační práce MUDr Erik Kúdely, PhD s názvem Molekulárna biológia prekanceróz a zhoubných nádorov maternice je souborem komentovaných prací autora a jeho spoluautorů, ve kterých se věnuje problematice prekanceróz a karcinomu děložního hrdla a těla. Zejména se zaměřuje na možnosti screeningu a individualizovaného terapeutického postupu na podkladě využití moderních metod molekulární biologie a biochemie.

Práce má 174 stran a je rozdělena kromě úvodu do 6 základních kapitol. Prvé 2 kapitoly se zabývají prekancerózami a karcinomy děložního hrdla a těla. V kapitole 1 - Prekancerózy a rakovina děložního hrdla - se zaměřuje autor na epidemiologii tohoto onemocnění, ve které hraje dominantní roli HPV infekce. Problematické jsou zejména stadia CIN 2-3, resp. LSIL a HSIL nálezy. U těchto stadií je další vývoj nejistý a proto je velmi důležité nalézt markery, které by další vývoj těchto lézí předpovídaly. Nadějně v tomto směru jsou biomarkery na podkladě imunohistochemických a genomických testů, na které se autor ve své práci zaměřuje.

V kapitole 2. hovoří u epidemiologii prekanceróz a karcinomu děložního těla. Ca corporis uteri patří k nejčastějším gynekologickým zhoubným nádorům a to zejména v ekonomicky rozvinutých částech světa, proto lze do jisté míry hovořit o tomto onemocnění jako o civilizační chorobě. Rizikové faktory tohoto onemocnění jsou obecně známé a vyplývají ze způsobu u života v těchto zemích. I v tomto případě se karcinom rozvíjí na podkladě prekancerózních změn a je nutné správně vyhodnotit jejich potenciálně nepříznivý vývoj. K tomu mohou zejména do budoucna sloužit opět biologické molekulární markery, proto je na ně v posledních letech zaměřena pozornost.

Ve 3. kapitole autor specifikuje vlastní cíle své habilitační práce. Analyzuje současnou situaci ve výzkumu a využití molekulárních markerů u 2 studovaných maligních onemocnění dělohy. Výsledky současně intenzivně prováděného výzkumu by měly v budoucnosti přispět k určení biologické povahy tumoru, jeho maligního potenciálu a tím i stanovení optimálního terapeutického postupu. Z toho vyplývá i současný trend cílený na individualizovanou terapii. Bylo by vhodné vytvořit guidliny zaměřené k dosažení optimální léčby resp. prevence tohoto onemocnění.

Vlastní experimentální část habilitační práce je souborem 15 prací s uvedenou problematikou, které autor spolu se svými spolupracovníky publikoval v prestižních odborných časopisech. Většina prací je v angličtině a v časopisech s významným IF. Práce jsou výsledkem spolupráce a efektivně prováděného výzkumu na 3 pracovištích a to Gynekologicko-porodnické klinice Jesseniovy lékařské fakulty v Martině, Ústavu patologické anatomie a martinského Biomedinského centra JLF UK.

V kapitole 6. pak autor podává ke svým publikovaným pracím komentář se zaměřením na dosažené výsledky a jejich reálnou využitelnost v současné praxi. Opírá se přitom i o výsledky 147 odborných prací, které v seznamu použité literatury uvádí.

V závěru pak vyhodnocuje současný stav znalostí v dané problematice a zejména jejich využitelnost v současné době a blízké budoucnosti. Doporučuje revidovat současné guidliny se zaměřením na efektivitu prováděných screeningů a terapeutických postupů, individualizovat léčbu při využití moderních poznatků. V rámci diagnostických a terapeutických postupů doporučuje optimalizovat síť současných laboratoří, využívat společné datové databáze a zjednodušit systém vysoko sensitivních metodik. V oblasti výzkumu pak se soustředit ne na kvantitu ale kvalitu výstupů výzkumných prací.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce.

1. Na straně 114-121 je práce s názvem Proteomické profilovanie a jeho využitie v diagnostike endometriálneho karcinomu. Nenalezl jsem ale odkaz, v kterém časopise byla práce publikována.
2. Jaký je názor autora na praktické využití biomarkerů ve screeningu a prevenci karcinomu děložního hrdla a těla v blízké budoucnosti zejména s ohledem na ekonomickou stránku věci ?
3. Jaký je názor autora na léčbu dysplastických změn děložního hrdla podmíněných HPV infekci preparátem DeflaGyn fy Axonia ?

Závěr

Habilitační práce MUDr Erik Kúdely, PhD Molekulární biologie prekanceróz a zhoubných nádorů maternice **splňuje** požadavky kladené na habilitační práci

v oboru porodnictví a gynekologie. Doporučuji proto VR Jesseniovy lékařské fakulty v Martině, po zvážení všech dalších okolností, udělit MUDr Eriku Kúdelovi, PhD pedagogický titul docenta.

V Olomouci 3.7.2019

Prof. MUDr Milan Kudela, CSc.